

رشد آموزش جغرافیا در گذر زمان

دکتر سید مهدی موسی کاظمی
استادیار گروه جغرافیا، دانشگاه پیام نور

توصیف و تحلیل عناوین ۹۹ شماره

اشاره شده است. بررسی های به عمل آمده به خوانندگان علاقه مند تصویری کلی و جامع از آمار توصیفی مجله در طول سالیان انتشار آن می دهد. اطلاعات جزئی تر محتوای را می توان در دیگر مقالات این شماره به دست آورد. در صفحات پیش رو ابتدا نگاهی اجمالی به پیشینه مطالب منتشر شده در مجله با عنوان مشابه یا تقریباً مشابه مقاله حاضر خواهیم داشت و سپس تحلیل های جزئی تر با توجه به جدول ها و نمودارهای آماری ارائه خواهند شد.

کلیدواژه ها: رشد آموزش جغرافیا، آمار توصیفی، تحلیل و ارزیابی، قلمرو موضوعی

پیشینه

در بررسی عناوین مقالات و نوشتته های مجلات رشد آموزش جغرافیا ده عنوان وجود دارد که اطلاعاتی درباره فهرست مقالات، نوع مطالب، محتوا و... ارائه می کنند.

در شماره های ۹، ۲۱ و ۲۷ مجله با عنوان «فهرست مقالات مندرج در مجلات رشد آموزش جغرافیا» به ترتیب فهرستی از ۱۲، ۸ و ۶ شماره مجله وجود دارد (شماره ۹ بهار ۱۳۶۴، شماره ۲۱ بهار ۱۳۶۹ و شماره ۲۷ پاییز ۱۳۷۰).

ارائه فهرست مقالات و نمایه آنها معمولاً به طور سالانه یا برای مقاطعی در مجلات علمی (گاهی به عنوان ضمیمه مجله) چاپ می شود. اختصاص شماره ۶۰ مجله با دو عنوان «فهرست ترتیبی مقالات براساس شماره های مجلات» و «نمایه عناوین مقالات» (شماره ۰۶، زمستان ۱۳۶۰) از این نوع است.

علاوه بر موارد فوق، در شماره ۳۷ مجله اطلاعاتی مربوط به مقالات ۳۶ شماره مجله از ابتدای انتشار آن با عنوان «اطلاعات مربوط به مقالات مجلات رشد آموزش جغرافیا، ۱-۳۶» چاپ شده است که اطلاعاتی شامل نام مقاله، شماره مجله، موضوع مقاله،

اشاره
مجله رشد آموزش جغرافیا تاکنون ۹۹ شماره را منتشر کرده است. در طول حدود ۲۸ سال و نویسندهای بسیاری با موضوعات گوناگون و روش های متنوع در نگارش مطالب و پیشرفت آن سهیم بوده اند. مقاله پیش روسعی می کند تمامی مطالب منتشر شده در این مجله را به استناد آمار و بانگاهی توصیفی به اطلاع خوانندگان حال و آینده آن بررساند. این بررسی آماری مشخصات نویسندهای، گوناگونی موضوعات و غیره را دربر می گیرد.

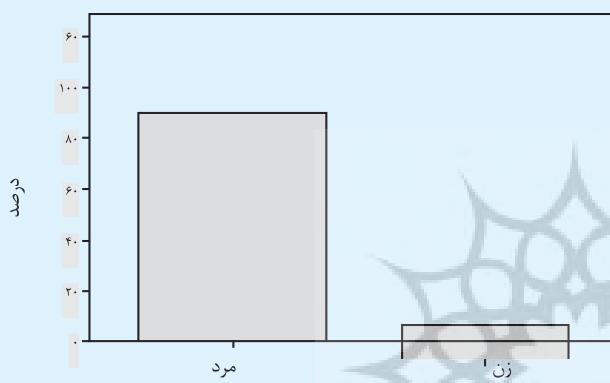
مقدمه

مجله رشد آموزش جغرافیا اکنون انتشار یکصدمین شماره خود را جشن می گیرد. انتشار ۹۹ شماره از مجله رشد و وسعت شناخت آن در میان جامعه آموزش جغرافیا، نشانگر اعتقاد نویسندهای آن به خدمت به نظام آموزش کشور و اعتقاد خوانندگان به محتوای علمی آن است. این مجله در بهار سال ۱۳۶۴ اولین شماره خود را به چاپ رساند و تاکنون بیش از صدها مقاله و نوشه در موضوعات متنوع (آموزش و پژوهش) جغرافیا در اختیار علاقه مندان قرار داده است. کثرت تعداد مقاله ها و تعدد مطالب نگاشته شده بسیار بیشتر از آن است که بتوان در فرصتی مختصر به آن پرداخت. این امر نیازمند ماهها مطالعه است، اما با بررسی اجمالی و توصیف آنچه تاکنون در مجله آمده است می توان شناخت مناسبی از موارد اشاره شده داشت. نگاه مقاله پیش رو بیشتر توصیف آماری از عناوین و مشخصات نویسندهای آنهاست، بدین معنا که کمتر به محتوای مقاله های مجله

بعد آنها خانم‌ها یا آقایان بوده‌اند. به این ترتیب نسبت جنسی حدود ۷۵۳ به دست می‌آید. این میزان نشان می‌دهد که سهم خانم‌ها در ارائه مقاله‌ها بسیار کم است (جدول و شکل ۱ را ببینید).

جدول ۱. توزیع عنوانین مقاله‌ها بر حسب جنسیت پدیدآورنده

جنسیت	فرافوایی	درصد	درصد معنبر	درصد تجمعی
مرد	۹۷۱	۷۷/۴	۸۷/۵	۸۷/۵
زن	۱۳۹	۱۱/۱	۱۲/۵	۱۰۰/۰
جمع	۱۱۱۰	۸۸/۴	۱۰۰/۰	
نامشخص	۱۴۵	۱۱/۶		
جمع کل	۱۲۵۵	۱۰۰/۰		

شکل ۱. توزیع عنوانین مقاله‌ها بر حسب جنسیت پدیدآورنده

وضعیت اشتغال: از ۱۰۲۷ عنوان در ۹۹ شماره مجله که وضعیت اشتغال نویسنده آنها (در مقام نفر اول) مشخص بوده‌اند، ۴۸ درصد را استادان دانشگاه در مراتب مختلف علمی از مرتبی تا استاد تمام، حدود ۱۷ درصد را معلمان و دبیران، حدود ۲۷ درصد را کارشناسان سازمان‌های مختلف و ۹ درصد را دانشجویان ارائه داده‌اند. البته مقالاتی هم بوده‌اند که نفر دوم به بعد آنها معلم یا دبیر آموزش‌پرورش، دانشجویان و کارشناسان بوده‌اند (جدول و شکل ۲ را ببینید). در طول حدود ۲۸ سال، وضعیت اشتغال بیشتر نویسنده‌گان تغییر گرده و حد اعلای آن به این صورت بوده است که به مقام استادی دانشگاه ارتقا پیدا کرده‌اند.

جدول ۲. توزیع عنوانین مقاله‌ها بر حسب وضعیت اشتغال پدیدآورنده

وضعیت اشتغال	فرافوایی	درصد	درصد معنبر	درصد تجمعی
استاد دانشگاه	۴۹۳	۳۹/۳	۴۸/۰	۴۸/۰
معلم یا دبیر	۱۶۳	۱۳/۰	۱۵/۹	۶۳/۹
دانشجو	۹۲	۷/۳	۹/۰	۷۷/۸
کارشناس	۲۷۹	۲۲/۲	۲۷/۲	۱۰۰/۰
جمع	۱۰۲۷	۸۱/۸	۱۰۰/۰	
نامشخص	۲۲۸	۱۸/۲		
جمع کل	۱۲۵۵	۱۰۰/۰		

تهیه‌کننده آن، نوع مقاله و تعداد صفحات آن را ارائه می‌دهد (شماره ۳۷، بهار ۱۳۷۴).

در حوزه تحلیل، ارزیابی و تاحدودی نقد مقالات و نوشته‌های مجله، ابتدا در شماره ۱۷ مقاله‌ای دوصفحه‌ای وجود دارد با عنوان «[ارزیابی چهارساله مجله رشد آموزش جغرافیا: یک هزار صفحه مطلب جغرافیایی]» که توزیع فراوانی مقالات و مطالب مجله را در شش عنوان بررسی می‌کند (شماره ۱۷، بهار ۱۳۶۸).

در پژوهشی دیگر و مقاله‌ای با عنوان «[کارنامه هفت‌ساله مجله رشد آموزش جغرافیا: تحلیل محتوای]» با هدف مشخص کردن برتری‌ها و نقصه ضعفهای مجله در هفت سال از انتشار آن، مجله از دید آماری مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌گیرد (شماره ۳۳، بهار ۱۳۷۲).

در ویژه‌نامه پنجمین شماره مجله، مقاله‌ای با عنوان «[تکاتی چند در مورد مجلات رشد جغرافیا به زبان آمار]» مقالات بر حسب عنوان، شماره مجله، موضوع مقاله، نویسنده یا مترجم آن، نوع رشته و تعداد صفحات آن مورد بررسی قرار گرفته‌اند. هم‌چنین در مورد اهداف مجله، شماره مجله، زمان انتشار و قیمت آن در ۴۹ شماره اولیه اطلاعاتی ارائه شده است.

در شماره ۷۰ به مناسبت بیست‌سالگی مجله دو مقاله با عنوان‌های «[بررسی تحلیلی مقالات نشریه رشد آموزش جغرافیا از بهار ۱۳۶۴ تا زمستان ۱۳۸۳]» و «[مجله رشد آموزش جغرافیا بیست‌ساله شد]» چاپ شده است (شماره ۷۰، پاییز ۱۳۸۴). اهداف مقاله اول تقسیم‌بندی موضوعی مقالات ۶۹ شماره مجله و مقایسه آنها از نظر ساختار و روش ارائه در چند شماره اول و چند شماره پایانی در آن مقطع بیان شده است. در مقاله دوم ضمن بررسی مجدد اهداف مجله، مقالات ۶۹ شماره را در ارتباط با آنها مقایسه کرده و یادی از همکاران و دست‌اندرکاران مجله در این مقطع داشته است.

روش کار

ابتدا پایگاه داده‌های عنوانین مقالات ۹۹ شماره مجله بر حسب مشخصات پدیدآورندگان آنها، نوع و موضوع مقاله، تعداد صفحات، شماره و زمان انتشار آنها در نرم‌افزار آماری SPSS تشکیل شده و در مرحله بعد آمار توصیفی در قالب جدول‌ها و نمودارها همراه با شرح و تفسیر ارائه شده‌اند.

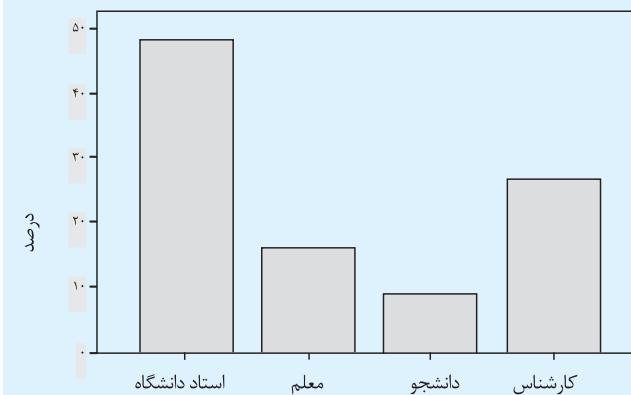
مشخصات پدیدآورندگان مقاله‌ها

متغیرهای مورد بررسی در این زمینه شامل جنسیت، مرتبه و مدارج علمی، وضعیت اشتغال و محل سکونت یا اشتغال هستند.
جنسیت: از ۱۱۱۰ عنوان در ۹۹ شماره مجله که دارای نام نویسنده بوده‌اند، ۸۷/۵ درصد را آقایان (در مقام نفر اول) و ۱۲/۵ درصد را خانم‌ها ارائه کرده‌اند. البته مقالاتی هم بوده‌اند که نفر دوم به

مریبوط به استان تهران (و البرز) است. در مرتب بعدی استان های آذربایجان شرقی (۶/۴ درصد)، اصفهان (۶/۴ درصد) و خراسان (۵/۴ درصد و عمدتاً خراسان رضوی) هستند. تنها استانی که عنوان مقاله‌ای از آن وجود ندارد، استان کهگیلویه و بویراحمد بوده است. بالا بودن درصد عناوین برای استان تهران به دلیل بخش‌های ثابتی همچون کشورشناسی، معرفی کتاب‌های جدید، اخبار جغرافیایی و گزارش‌هاست که چند نفر از اعضای هیئت تحریریه و کارشناسان سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی تهیه کرده و نوشته‌اند. البته در سال‌های اخیر توزیع مقاله‌های از استان‌های کشور بیشتر شده است. به علاوه برخی از معلمان، دبیران و استادان دانشگاه به تهران منتقل شده‌اند. هم‌چنین دانشجویان بومی استان‌های مختلف کشور که در چند دانشگاه مادر مستقر در تهران مشغول به تحصیل بوده‌اند جزء استان تهران به حساب آمده‌اند (جدول ۴ را ببینید).

جدول ۴. توزیع عناوین مقاله‌ها بر حسب استان محل اشتغال یا تحصیل پدیدآورنده

استان	فر اواني	درصد	درصد معتبر	درصد تجمعی
آذربایجان غربی	۴	۰.۳	۰.۴	۰.۶
آذربایجان شرقی	۶۷	۵۱۳	۶۴	۶۸
اصفهان	۶۶	۵۳	۶۴	۱۳۲
اردبیل	۷	۰.۶	۰.۷	۱۳۹
تهران (و البرز)	۶۴۹	۵۱۷	۶۲۵	۷۶.۳
مرکزی	۶	۰.۵	۰.۶	۷۶.۹
خراسان (رضوی، شمالی و جنوبی)	۵۶	۴۵	۵۴	۸۲.۳
ایلام	۲	۰.۲	۰.۲	۸۲.۵
زنجان	۱۰	۰.۸	۱۰	۸۳.۴
مازندران	۳۴	۲۷	۳۳	۸۶.۷
همزگان	۱	۰.۱	۰.۱	۸۶.۸
یزد	۲۷	۲۲	۲۶	۸۹.۴
سیستان و بلوچستان	۳۲	۲۵	۳۱	۹۲.۵
سمنان	۵	۰.۴	۰.۵	۹۳.۰
خوزستان	۱۰	۰.۸	۱۰	۹۳.۹
گیلان	۱۰	۰.۸	۱۰	۹۴.۹
فارس	۶	۰.۵	۰.۶	۹۵.۵
کرمانشاه	۷	۰.۶	۰.۷	۹۶.۲
لرستان	۳	۰.۲	۰.۳	۹۶.۴
گلستان	۱۴	۱۱	۱۳	۹۷.۸
همدان	۳	۰.۲	۰.۳	۹۸.۱
قزوین	۲	۰.۲	۰.۲	۹۸.۳
کردستان	۱۰	۰.۸	۱۰	۹۹.۲
بوشهر	۳	۰.۲	۰.۳	۹۹.۵
کرمان	۳	۰.۲	۰.۳	۹۹.۸
قم	۱	۰.۱	۰.۱	۹۹.۹
چهارمحال و بختیاری	۱	۰.۱	۰.۱	۱۰۰.۰
جمع	۱۰۳۹	۸۲۸	۱۰۰۰	
نامشخص	۲۱۶	۱۷۲		
جمع کل	۱۲۵۵	۱۰۰۰		

شکل ۲. توزیع عناوین مقاله‌ها بر حسب وضعیت اشتغال پدیدآورنده

مدرک تحصیلی: از ۱۰۴۴ عنوان در ۹۹ شماره مجله که می‌توان نوع مدرک نویسنده آنها را (در مقام نفر اول) مشخص کرد، ۴۶/۵ درصد مدرک دکترا، ۳۳/۴ درصد مدرک کارشناسی ارشد و حدود ۲۱ درصد مدرک کارشناسی داشته‌اند. البته مقالاتی هم بوده‌اند که نفر دوم به بعد آنها متفاوت از نفر اول یا مشابه آن بوده‌اند (جدول و شکل ۳ را ببینید). در طول حدود ۲۸ سال، مدرک تحصیلی بیشتر نویسنده‌گان تغییر کرده و حد اعلای آن به این صورت بوده است که با ادامه تحصیل، مدرک دکترا گرفته‌اند.

جدول ۳. توزیع عناوین مقاله‌ها بر حسب مدرک تحصیلی پدیدآورنده

مدرک تحصیلی	فر اواني	درصد	درصد معتبر	درصد تجمعی
کارشناس	۲۱۰	۱۶/۷	۲۰/۱	۲۰/۱
کارشناسی ارشد	۳۴۹	۲۷/۸	۳۳/۴	۵۳/۵
دکترا	۴۸۵	۳۸/۶	۴۶/۵	۱۰۰/۰
جمع	۱۰۴۴	۸۳/۲	۱۰۰/۰	
نامشخص	۲۱۱	۱۶/۸		
جمع	۱۲۵۵	۱۰۰/۰		

شکل ۳. توزیع عناوین مقاله‌ها بر حسب مدرک تحصیلی پدیدآورنده

استان محل اشتغال یا تحصیل: از ۱۰۳۹ عنوان در ۹۹ شماره مجله که می‌توان محل اشتغال یا تحصیل نویسنده آنها را (در مقام نفر اول) مشخص کرد، بالاترین تعداد با حدود ۶۲ درصد

مشخصات مقاله‌ها

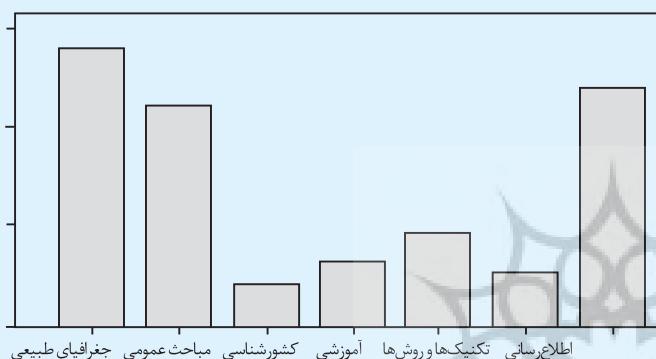
در این قسمت، نوع مقاله‌ها، قلمرو موضوعی، تعداد صفحات، شماره مجله، فصل و سال انتشار مقاله‌ها مورد بررسی قرار می‌گیرد.

نوع مقاله یا نوشتۀ از: از ۱۲۵۵ عنوان در ۹۹ شماره مجله، ۵۲/۸ درصد مقاله‌های تألیفی، ۱۵/۹ درصد ترجمه و ۳۱/۲ درصد سایر

نوشتۀ‌ها اعم از کشورشناسی، معرفی کتاب و مجلات علمی، اخبار جغرافیایی، گزارش‌ها و... بوده‌اند. البته در این آمار از سرمهقاله‌ها به دلیل تکرار در همه شماره‌های مجله صرف نظر شده است.

جدول ۵. توزیع عناوین بر حسب نوع مقاله یا نوشتۀ

درصد تجمعی	درصد معابر	درصد	فراوانی	نوع نوشتۀ
۵۲/۸	۵۲/۸	۵۷/۸	۶۶۳	تألیف
۵۸/۸	۱۵/۹	۱۵/۹	۲۰۰	ترجمه
۱۰۰/۰	۳۱/۲	۳۱/۲	۳۹۲	سایر
۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۲۵۵	جمع

شکل ۵. توزیع عناوین بر حسب موضوع مقاله یا نوشتۀ

تعداد صفحات مقاله‌ها و نوشتۀ‌ها: تعداد صفحات ۹۹ شماره

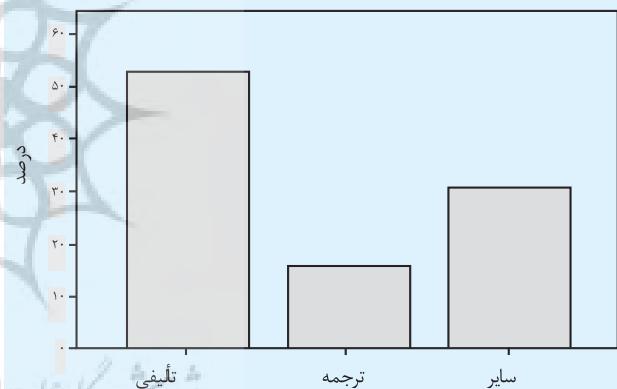
محله با احتساب سرمهقاله‌ها و صفحات پایانی به بیش از ۶۳۰۰ صفحه می‌رسد. تعداد صفحات مقاله‌ها و نوشتۀ‌ها در ۱۲۵۵ عنوان مورد بررسی در این مقاله حدود ۶۲۰۰ صفحه می‌شود. با توجه به جدول شماره ۷ حجم مقاله‌ها و نوشتۀ‌های مجله از ۱ تا ۳۹ افزایش داشته‌اند. اگر دو عنوان مربوط به شماره ۶۰ را که فهرست ترتیبی بوده است. اگر دو عنوان مربوط به شماره ۶۰ را که فهرست ترتیبی مقاله‌ها و نمایه عناوین مقاله‌ها هستند، جدا کنیم، حداقل تعداد صفحه به ۱۷ می‌رسد. میانگین تعداد صفحات حدود ۵ و بالاترین فراوانی مربوط به مقالات و نوشتۀ‌های ۳ صفحه‌ای بوده است (جدول ۸ و شکل ۶ را ببینید).

جدول ۷. اندازه‌های توزیع عناوین
مقاله‌ها و نوشتۀ‌ها بر حسب تعداد صفحه

تعداد عنوان	مجموع
میانگین	۴۹۵
میانه	۴۰۰
نما	۳
انحراف معیار	۲۷۶۹
واریانس	۷۶۶۸
چوکنی	۲۱۹۰
دامنه تغیرات	۳۸
حداقل	۱
حداکثر	۳۹
جمع	۶۲۰۸

جدول ۲. توزیع عناوین مقاله‌ها بر حسب وضعیت اشتغال پدیدآورنده

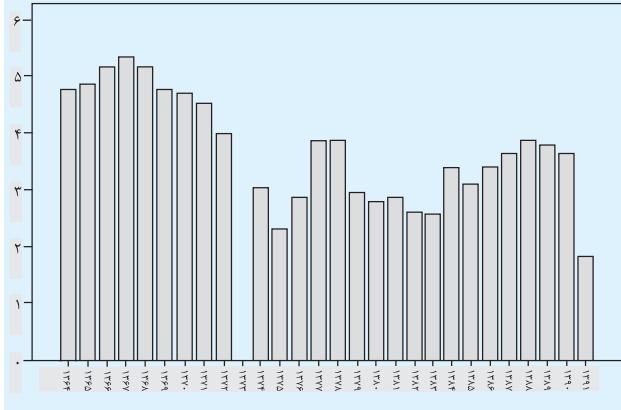
درصد تجمعی	درصد معابر	درصد	فراوانی	وضعیت اشتغال
۴۸/۰	۴۸/۰	۴۹/۳	۴۹/۳	استاد دانشگاه
۶۳/۹	۱۵/۹	۱۳/۰	۱۶۳	معلم یا دبیر
۷۲/۸	۹/۰	۷/۳	۹۲	دانشجو
۱۰۰/۰	۲۷/۲	۲۲/۲	۲۷۹	کارشناس
۱۰۰/۰	۸۱/۸	۸۱/۸	۱۰۲۷	جمع
۱۰۰/۰	۱۸/۲	۱۸/۲	۲۲۸	نامشخص
۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۲۵۵	جمع کل

شکل ۴. توزیع عناوین بر حسب نوع مقاله یا نوشتۀ

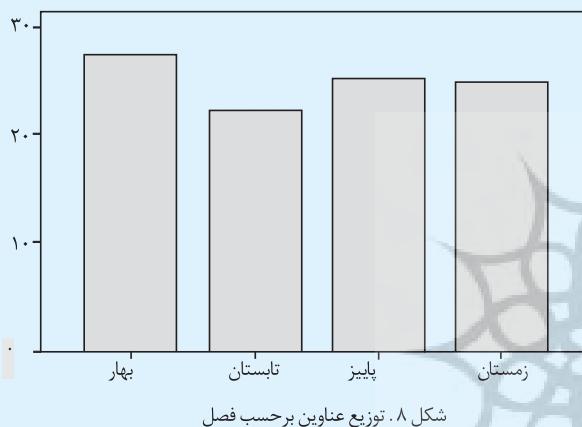
قلمرو موضوعی مقاله یا نوشتۀ از: از مقاله‌ها و نوشتۀ‌های تواند دسته‌بندی موضوعی متفاوتی ارائه کرد. یک دسته‌بندی کلی می‌تواند به سه رده انسانی، طبیعی - زیستی و فناوری (بهفروز ۱۳۷۸) و مشخص کردن فراوانی برخی مقالات و نوشتۀ‌ها به هفت دسته تقسیم شده است.

از ۱۲۵۵ عنوان در ۹۹ شماره مجله، ۲۷/۸ درصد، مقاله‌هایی با موضوعات در قلمرو جغرافیای انسانی (شامل جغرافیای سیاسی، مباحث فلسفه جغرافیا و...)، ۲۲/۲ درصد موضوعاتی در قلمرو جغرافیای طبیعی (اقلیم‌شناسی، ژئومورفولوژی، مخاطرات طبیعی و...) درصد برای اطلاع‌رسانی (شامل معرفی کتاب و مجلات علمی، اخبار جغرافیایی، گزارش‌ها و...) بوده‌اند. حدود ۲۵ درصد بقیه

جدول ۸. توزیع عنوانین مقاله‌ها و نوشت‌های بر حسب تعداد صفحه

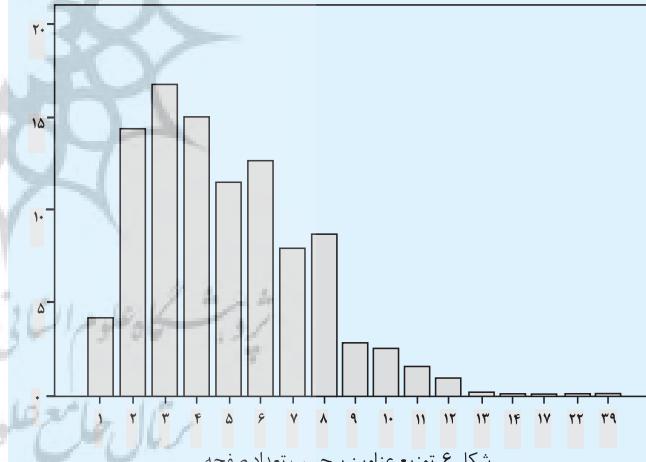
تعداد صفحه	فراروانی	درصد	درصد معنیر	درصد تجمیعی
۱	۵۳	۴/۲	۴/۲	۴/۲
۲	۱۸۱	۱۶/۴	۱۴/۴	۱۸/۶
۳	۲۱۱	۱۶/۸	۱۶/۸	۳۵/۵
۴	۱۸۹	۱۵/۱	۱۵/۱	۵۰/۵
۵	۱۴۳	۱۱/۴	۱۱/۴	۶۱/۹
۶	۱۵۹	۱۲/۷	۱۲/۷	۷۴/۶
۷	۱۰۱	۸/۰	۸/۰	۸۲/۶
۸	۱۱۰	۸/۸	۸/۸	۹۱/۴
۹	۳۶	۲/۹	۲/۹	۹۴/۴
۱۰	۳۳	۲/۶	۲/۶	۹۶/۹
۱۱	۲۰	۱/۶	۱/۶	۹۸/۵
۱۲	۱۳	۱/۰	۱/۰	۹۹/۵
۱۳	۲	۰/۲	۰/۲	۹۹/۷
۱۴	۱	۰/۱	۰/۱	۹۹/۸
۱۷	۱	۰/۱	۰/۱	۹۹/۸
۲۲	۱	۰/۱	۰/۱	۹۹/۹
۳۹	۱	۰/۱	۰/۱	۱۰۰/۰
جمع	۱۲۵۵	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰

جمع‌بندی

آنچه در این مقاله آورده شد، بررسی اجمالی عنوانین مقاله‌ها و دیگر نوشت‌هایی بود که در ۹۹ شماره مجله رشد آموزش جغرافیا در طی ۲۸ سال از بهار ۱۳۶۴ تا تابستان ۱۳۹۱ منتشر شده است. اگرچه این بررسی‌ها در چند مقاله پیش‌تر در این زمینه به چاپ رسیده است، این مقاله سعی داشته است با افزودن بخش‌هایی که در آن مقاله‌ها بدان‌ها اشاره نشده و با تکمیل آنها، تصویری جامع‌تر و البته کلی‌تر از مطالب ۹۹ شماره پیشین ارائه دهد.

بررسی عنوان‌های مقاله‌ها و نوشت‌های ناشان می‌دهد که رشد آموزش جغرافیا در طول عمر ۲۸ ساله خود مجله پریاری هم در زمینه تعداد مطالب و هم از لحاظ کثرت نویسنده‌گان و توزیع جغرافیایی آنها بوده است. انتشار بیش از ۱۲۵۰ عنوان مقاله و نوشت‌های در زمینه‌های دانش و آموزش جغرافیا نشان از تلاش نویسنده‌گان در اعتلای اهداف آموزش جغرافیا در کشور دارد. بی‌گمان مطالب نگاشته شده به دست معلمان و استادان محترم در مراکز آموزشی به کار گرفته شده و خواهد شد.

سال و فصل انتشار: مجله رشد آموزش جغرافیا یکی از فصلنامه‌های معتبر در حوزه آموزشی، تحلیلی و اطلاع‌رسانی است که چهار شماره از آن در سال منتشر می‌شود. با وجود این در سال ۱۳۷۳ دارای وقفه در انتشار بوده است. هم‌چنین در ۷ سال‌های ۱۳۷۶ تا ۱۳۷۹، ۱۳۸۳ و ۱۳۸۲ (برای فصل تابستان سال ۱۳۸۱) برای فصل پاییز و (۱۳۸۲ برای فصل زمستان مجله منتشر نشده است. به این ترتیب بیشترین عنوان‌ها مربوط به سال ۱۳۶۷ و هم‌چنین فصل بهار بوده‌اند (شکل‌های ۷ و ۸ را ببینید).

جمع‌بندی بررسی‌های انجام شده در این مقاله نشان می‌دهد که:
- جای فهرست مقالات و نمایه آنها در چهارمین شماره هر سال
خالی است.

- سهم خانم‌ها در ارائه مقاله‌ها بسیار کم است.

- در سال‌های اخیر، سهم دانشجویان، معلمان و دبیران (گرچه همراه استید خود) در ارائه مقاله‌ها افزایش یافته است.

- مدرک تحصیلی بیشتر نویسنده‌گان با توجه به گسترش آموزش تحصیلات تكمیلی و ایجاد فرصت برای ادامه تحصیل معلمان و دبیران تغییر کرده است.

- در سال‌های اخیر سهم مقاله‌های منتشر شده از استان‌های کشور بیشتر شده است.

- حدود ۶۸/۷ درصد از حجم عنوان‌ها به مقاله‌های تألیفی و ترجمه‌ای اختصاص داشته است.

- بیش از ۶۵ درصد مقاله‌ها در حوزه دانش و آموزش جغرافیا بوده‌اند.

- گرایش عنوان‌های مجله به مقالات و نوشه‌های کم حجم بوده است.

- در سال‌های اخیر، انتشار مجله منظم شده است.

منابع

۱. اطلاعات مربوط به مقالات مجلات رشد آموزش جغرافیا ۱-۳۶، شماره ۳۷، ۱۳۷۴ بهار.
۲. بزرگران، حسینعلی؛ «کارنامه هفت‌ساله مجله رشد آموزش جغرافیا»؛ شماره ۳۳، ۱۳۷۲، بهار، ص ۵۳.
۳. بهفوروز، فاطمه؛ *فلسفه روش‌شناسی تحقیق علمی در جغرافیا*؛ انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۷۸.
۴. فهرست مقالات مندرج در مجلات رشد آموزش جغرافیا از شماره ۱ تا ۸؛ شماره ۹، بهار ۱۳۶۶.
۵. فهرست مقالات مندرج در مجلات رشد آموزش جغرافیا از شماره ۹ تا ۲۰؛ شماره ۲۱، بهار ۱۳۶۹.
۶. فهرست مقالات مندرج در مجلات رشد آموزش جغرافیا از شماره ۲۱ تا ۲۶؛ شماره ۲۷، پاییز ۱۳۷۰.
۷. فهرست ترتیبی مقالات براساس شماره‌های مجلات؛ شماره ۴، زمستان ۱۳۸۰، ص ۴.
۸. مقیمی، شوکت؛ «نگاهی چند در مورد مجلات رشد جغرافیا به زبان آمار»؛ شماره ۵، بهار ۱۳۷۹، ص ۷۴.
۹. ملک‌عباسی، منصور؛ «مجله رشد آموزش جغرافیا بیست‌ساله شد»؛ شماره ۷۰، پاییز ۱۳۸۴، ص ۴۰.
۱۰. مهرشاهی، داریوش؛ «بررسی تحلیلی مقالات نشریه رشد آموزش جغرافیا از ۱۳۶۴ تا زمستان ۱۳۸۳»؛ شماره ۷۰، پاییز ۱۳۸۴، ص ۲۶.
۱۱. نمایه عنایین مقالات؛ شماره ۶۰، زمستان ۱۳۸۰، ص ۴۳.
۱۲. مجموعه شماره‌های ۱ تا ۹۹ مجله رشد آموزش جغرافیا.

13. <http://www.magiran.com/magarchive.asp?mgID=1085>
14. <http://www.noormags.com/view/fa/magazinebycategory?CategoryLd=22&AID=308>

آموزش جغرافیا

دوره بیست و هفتم شماره ۱۳۹۱ پاییز